ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΣΜΩΝ

Τ' ἀνθρώπινα δικαιώματα ἐπιδέχονται πολλὲς ἑρμηνεῖες

Κίνηση στὸν ΟΗΕ πρὸς ἀκριβῆ προσδιορισμὸ τῆς ἐννοίας των ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΥΣΗ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗ ΚΑΤΑΠΙΕΣΕΩΣ

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ (Ἰδ. Ὑπ.). Μιὰ ἰδιότυπη μάχη, ποὺ ἐνδέχεται νὰ ἐξελιχθῆ σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες τῆς ἱστορίας, βρίσκεται σὲ πλήρη ἀνάπτυξη καὶ πῆρε ἤδη τὸ ὄνομά της: «Μάχη γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου». Βέβαια, αὐτὸς ὁ ἀγώνας εἶναι πολὺ παλαιός, ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶχε πάρει τὴν μορφὴ ποὺ ἔχει πάρει τώρα.

Ἡ γαλλικὴ ἐπανάσταση καθώρισε τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτη, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἀναγνωρίσθηκαν παγκόσμια — μόνο θεωρητικὰ καὶ πάλι μὲ τέτοιες ἑρμηνεῖες ποὺ ἡ φαλκίδευση ἀχρήστευσε κάθε πρόοδο. Τώρα, μὲ τὸ πλάτος ποὺ πῆρε ἡ διεθνὴς μάχη γύρω ἀπ' αὐτὸ τὸ μέγα θέμα, ἀναμένεται ὅτι θὰ προκύψη μιὰ ἱστορικὴ διευκρίνηση καὶ ἐπὶ πλέον διαδικασίες προστασίας τους σὲ ὑπολογίσιμο βαθμό, ἀκόμα καὶ σὲ χῶρες ὅπου καμμιὰ πρόοδος δὲν ἀναμενόταν, ἡ ζύμωση, ποὺ εἶναι καὶ ὑποδιαίρεση τῆς μάχης εἶναι προφανής.

Καθὼς εἶναι γνωστὸ τὸ βαρυσήμαντο στοιχεῖο τῆς μάχης, εἶναι οἱ ὀξύτατες ἐπικρίσεις καὶ ἀντεπικρίσεις, πιέσεις καὶ ἀντιπιέσεις, μεταξὺ Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, μὲ ἀφορμὴ τὶς κινήσεις τῶν «ἀντιπολιτευομένων» ἐπιστημόνων, καλλιτεχνῶν καὶ διανοουμένων στὶς κομμουνιστικὲς χῶρες. Ὁ πρόεδρος Κάρτερ ἀνέλαβε, κατὰ κάποιον τρόπο, ὑπὸ τὴν ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ προστασία του τοὺς Ρώσους καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνατολικοὺς πολίτες ποὺ διεκδικοῦν ἐλευθερίες ἐκφράσεως, κινήσεως καὶ ὀργανώσεως. Οἱ πολίτες αὐτοὶ ἀπευθύνθηκαν στὴν κυβέρνηση τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ ζήτησαν προστασία. Ζήτησαν νὰ κινητοποιηθῆ ἡ διεθνὴς κοινὴ γνώμη ἔτσι ὥστε οἱ κυβερνήσεις τοῦ ἀνατολικοῦ συνασπισμοῦ, νὰ κάμουν τὶς παραχωρήσεις ἐκεῖνες, ποὺ θὰ ἀποτελοῦσαν ἀναγνώριση τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἔτσι καθὼς τὸ ἀντιλαμβάνεται ἡ Δύση.

Ἡ ἀνταπόκριση τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν στὶς ἐκκλήσεις τῶν Ρώσων διαφωνούντων — καὶ ἰδιαίτερα τοῦ Ἀντρέϊ Ζαχάρωφ — προκάλεσε καὶ ἦταν φυσικὸ νὰ προκαλέσῃ τὶς ἀντιδράσεις τῆς Μόσχας, ποὺ εἶναι ἤδη γνωστὲς ἀπὸ τὴν εἰδησεογραφία. Ἡ σοβιετικὴ κυβέρνηση κινήθηκε στὴν ἀντίδρασή της κατὰ δύο τρόπους: Ἀντεπετέθη κατὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν γιὰ τὶς συντελούμενες μέσα σ' αὐτὴ τὴ χώρα παραβιάσεις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ κυρίως γιὰ τὰ δεινοπαθήματα τῆς μειονότητος τῶν νέγρων. Χαρακτήρισε τὰ ἀμερικανικὰ διαβήματα σὰν ἐπέμβαση στὶς σοβιετικὲς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις καὶ σὰν ἀποπειρα ὑποκινήσεως ἐξεγέρσεων. Ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνηση ἐπετέθη μὲ τὴ σειρά της, δηλώνοντας ὅτι ναὶ μὲν γίνονται παραβιάσεις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, δίδονται ὅμως σὲ κάθε πολίτη ὅλες οἱ δυνατότητες νὰ διεκδικήση τὸ δίκαιό του, ἐνῶ ταυτόχρονα ἡ ὑπόθεση τῶν ἀδικουμένων καὶ πιεζομένων, βρίσκει ὑπερασπιστὲς στὸ ἐλεύθερο κογκρέσσο, στὸν ἐλεύθερο τύπο, τὰ ἐλεύθερα σωματεῖα, τὸ ἐλεύθερο βιβλίο, τὸν ἐλεύθερο κινηματογράφο κ.λ.π., πρᾶγμα ποὺ δὲν συμβαίνει στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση ὅπου «τὰ πάντα εἶναι λόγος ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ καὶ σιωπὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη», κατὰ δήλωση ἀμερικανικῆς πηγῆς.

Τὸ ὅτι αὐτὴ ἡ μάχη, ποὺ ἀποτελεῖ ξέσπασμα μιᾶς ὑφισταμένης πιέσεως καὶ στοὺς δύο συνασπισμούς, θέτει σὲ κίνδυνο τὴν ἁρμονία στὶς σχέσεις μεταξὺ τῶν μεγάλων δυνάμεων, εἶναι βέβαια κάτι, ποὺ ἀνησυχεῖ τὴν διεθνῆ κοινὴ γνώμη. Καὶ εἶναι χαρακτηριστικὲς οἱ ἀντιδράσεις στὸν ΟΗΕ. Ἡ μάχη γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει φόβος νὰ θέση σὲ κίνδυνο τὴν διεθνῆ ὕφεση. Αὐτὸ δηλώνεται ἐδῶ, ἀλλὰ πολλοὶ διερωτῶνται ἂν πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῆ ἡ μάχη γιὰ νὰ διατηρηθῆ ἀδιατάρακτο τὸ status quo. Καὶ ἀποφαίνονται ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ συνεχισθῆ ἡ μάχη γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, σὲ ὅλα τὰ πεδία καὶ σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις, ἀνεξάρτητα ἂν τὰ ὑφισταμενα εἰδύλλια μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ κυρίως τῶν μεγάλων θὰ ἐπιβιώσουν.

Κάτι ποὺ ἰδιαίτερα ἐπισημαίνεται ἐδῶ εἶναι τοῦτο: Ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνηση, στὶς ἐπικρίσεις καὶ ἀντεπικρίσεις της κατὰ τῆς σοβιετικῆς, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπίκληση τοῦ ἐπιχειρήματος περὶ ἐπεμβάσεων στὶς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως εἶναι ἀπαράδεκτη, διότι ἀνάλογες ἐπεμβάσεις τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως στὰ ἐσωτερικὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, δὲν σταμάτησαν ποτέ. Τοῦτο σημαίνει πὼς ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνηση σκοπεύει νὰ «θορυβῆ» γύρω ἀπὸ τὶς παραβιάσεις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση στὸ βαθμὸ ποὺ ἀνάλογη ἐνέργεια θὰ γίνεται ἀπὸ τὴν ὅλη πλευρά. «Ἀπὸ τὴ στιγμή, ποὺ οἱ Ρῶσοι συεχῶς ἐπεμβοίνουν στὶς ἀμερικανικὲς περιπτώσεις παραβιάσεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ ἐκμεταλλεύονται προπαγανδιστικὰ αὐτὲς τὶς παραβιάσεις δικαιοῦνται καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ νὰ πράτουν τὸ αὐτό. Καὶ θὰ τὸ πράτουν, ἔναντι παντὸς τμήματος». Αὐτὸ δηλώνει Ἀμερικανὸς ἐπίσημος.

Τί μπορεῖ νὰ προκύψη ἀπὸ τὴν σοβαρὴ αὐτὴ ἀντίθεση; Ὀθυνση στὶς σχέσεις τῶν δύο χωρῶν. Χαλάρωση στὶς σχέσεις μὲ μιὰν ἀμοιβαία συμφωνία γιὰ σταμάτημα τοῦ πολέμου τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, μὴ ἀνακατεύεσαι στὰ δικά μου γιὰ νὰ μὴ ἀνακατεύωμαι στὰ δικά σου! Αὐτὸ τὸ τελευταῖο θὰ ἦταν ὀλέθριο καὶ θὰ ἀπέβαινε σὲ ζημία τῆς πιὸ ἱερῆς ἀνθρώπινης ὑποθέσεως ποὺ λέγονται: ἀνθρώπινα δικαιώματα. Οἱ δύο ὑπερδυνάμεις ἔχουν συνηθίσει τὸν κόσμο σὲ συνδιαλλαγές. Μία ἀκόμη δὲν θὰ ἐξέπληττε κανένα, ἀλλὰ θὰ ἔθλιβε τοὺς πάντες. Μιὰ τέτοια ὑποστολὴ τῆς σημαίας τοῦ ἀγῶνα γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀπὸ τὶς δύο πλευρές, θὰ ἦταν μεγάλη ἀπώλεια.

Ὁπωσδήποτε, πολλοὶ στὸν ΟΗΕ πιστεύουν ὅτι «κάτι καλὸ» θὰ προκύψη ἀπὸ αὐτὴ τὴν πλατειὰ ἔνταση καὶ ἀναμένεται ὅτι θὰ ἐπαναληφθῆ στὸν διεθνὴ ὀργανισμὸ ἡ συζήτηση γιὰ τὸν καθορισμὸ τῆς ἔννοιας δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου. Μιὰ τέτοια συζήτηση μπορεῖ βέβαια καὶ νὰ ματαιωθῆ ὕστερα ἀπὸ συμβιβασμὸ μεταξὺ τῶν ὑπερδυνάμεων, ποὺ κυρίως ἀλλήλο κατηγοροῦνται. Ἀλὰ ὁ ἀγώνας τῶν καταπιεζομένων ἀνθρώπων δὲν θὰ σταματήση ποτὲ θεωρεῖται. Οἱ νέες συνθήκες ποὺ δημιουργήθηκαν στὸν κόσμο, τὰ ἀφθονα μέσα ἐλευθεροκοινωνίας, οἱ ἀνάγκες τέλος τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν δύο πολιτισμῶν δημιουργοῦν καλὲς προοπτικὲς γιὰ τὴν ἔκβαση αὐτῆς τῆς τεράστιας πόλης, τῶν καταπιεζομένων ἀνθρώπων γιὰ τὴν ἀναγνώριση τῶν δικαιωμάτων τους.

Μιὰ ἄλλη ἄποψη τοῦ προβλήματος ποὺ ἀνέκυψε δίνεται στὸ παρακάτω ρεπορτάζ, ποὺ δημοσιεύεται σὲ ἀμερικανικὴ ἐφημερίδα.

ΠΑΡΑΒΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΟΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΕΝΤΕΛΩΣ ξαφνικά, στὸν κόσμο, τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα ἔγιναν παγκόσμιο θέμα, ποὺ συζητεῖται σὲ ὅλες τὶς πρωτεύουσες καὶ καγκελαρίες. Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα ἔχει πολλὲς ὄψεις:

1. Ποιὸς θὰ διδάξη στὸν ἄλλο νὰ σέβεται τὴν ἐλευθερία καὶ τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν;

2. Ποιὸ περιεχόμενο πρέπει νὰ δοθῆ στὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα;

3. Ὑπάρχει μήπως φόβος, ἀπὸ μιὰ ὑπερβολικὴ ἐπιμονὴ σ' αὐτά, νὰ διαταραχθοῦν ἀκόμη περισσότερο οἱ διεθνεῖς σχέσεις;

Καὶ οἱ τρεῖς αὐτὲς περιπτώσεις ἐξετάζονται ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς κοινωνιολόγους καὶ δημοσιογράφους. Γράφει, παραδείγματος χάρη στὴ ἐφημερίδα «Ἰντερνάσιοναλ Χέραλντ Τρίμπιουν», ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιολόγος κ. Μπέρναρτ Γουέρτζμαν: «Στὰ περισσότερα μέρη τοῦ κόσμου, μὲ ἐξαίρεση τὴν βόρειο Ἀμερικὴ καὶ τὴν Εὐρώπη, δὲ ὑπάρχει παράδοση κοινοβουλευτισμοῦ μὲ πολιτικὴ ἱστορία σεβασμοῦ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Σήμερα ἡ τεχνολογία ἔχει δώσει τὴν δυνατότητα σὲ ἀπολυταρχικοὺς ἄρχοντες νὰ κυβερνοῦν δίχως ἔλεγχο, ἀλλὰ καὶ νὰ βελτιώνουν τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων».

Στὶς περισσότερες χῶρες τοῦ τρίτου κόσμου δὲν ὑπάρχει κοινοβουλευτικὴ παράδοση, διότι οἱ χῶρες αὐτὲς ἦταν ὑπὸ ἀποικιοκρατικὸ καθεστώς. Ἀνέδειξαν ἐθνικοὺς ἡγέτες, ποὺ συνετέλεσαν στὴν ἀπελευθέρωσή τους καὶ μπόρεσαν νὰ δημιουργήσουν καθεστώς, ποὺ λειτουργεῖ καὶ ἀποδίδει. Ποιὸς θὰ διδάξη στοὺς λαοὺς αὐτοὺς τὴν ἐλευθερία, τὸν πολυκομματισμὸ καὶ τὴν προσήλωση στὸ κοινοβουλευτικὸ ἰδεώδη; Μήπως οἱ πρώην ἀποικιοκράτες ποὺ ἔκαμε ταλλεύθηκαν τοὺς λαοὺς αὐτοὺς ἐπὶ ὁλόκληρες ἑκατονταετίες καὶ δὲν τοὺς ἑτοίμασαν γιὰ κάτι καλύτερο;

Στὶς περισσότερες φτωχὲς χῶρες τοῦ τρίτου κόσμου, οἱ πηγὲς καὶ τὰ μέσα εἶναι λίγα, ἐνῶ παράδοση ἐλευθεριῶν καὶ δημοκρατικῆς δραστηριότητας καὶ συμπεριφορᾶς δὲν ὑπάρχει. Γιὰ τοὺς λαοὺς αὐτούς, ποὺ δοκίμασαν μεγάλες ταλαιπωρίες καὶ στερήσεις, τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι παρὰ ἡ πειθαρχία σὲ ἕνα κοινὸ σκοπό, ἡ ἐργασία καὶ ὄχι ἡ δημιουργία κομμάτων γιὰ κοινοβουλευτικὸ βίο. Οἱ λαοὶ αὐτοὶ εἶχαν διαφορετικὴ μοῖρα καὶ ἡ Δύση δὲν θὰ πρέπει νὰ ἐμμένη νὰ τοὺς διδάξη αὐτὸ ποὺ δὲν ἐτήρησε ἐπὶ ὁλόκληρες ἑκατονταετίες ἀπέναντί τους.

Ὑποστηρίζει ἀκόμη ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιολόγος, ὅτι οἱ λαοὶ τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, ἐξ αἰτίας τῆς μεγάλης φτώχειας, τῆς καθυστερήσεως, τῶν φυλετικῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἐξωτερικῶν παρεμβάσεων, δὲν ἔχουν τώρα ἀνάγκη νὰ παίρνουν μαθήματα, ἀπὸ τὴ Δύση γιὰ ἀνθρώπινες ἀξίες καὶ δικαιώματα. Ἀρκεῖ σ' αὐτοὺς νὰ δείχουν τὴν πειθαρχία τους καὶ νὰ ἐπιδοθοῦν σὲ ἐποικοδομητικὸ ἔργο γιατὶ ἔχουν νὰ κάμουν πολλά.

Ἡ ὀργάνωση διεθνοῦς ἀμνηστίας, ποὺ ἔχει τὸ Λονδίνο, σὰν βάση της, ἐπιτελεῖ ἀσφαλῶς σημαντικὸ ἔργο, μὲ τὸ νὰ ἀποκαλύπτη ποῦ γίνονται διώξεις καὶ βασανιστήρια σὲ βάρος πολιτῶν, σὲ ποιὲς χῶρες δὲν λειτουργοῦν οἱ κατάλληλες δικαστικὲς διαδικασίες, ποὺ κρατοῦνται ἄτομα χωρὶς νὰ παραπέμπωνται σὲ δίκη. Ἀπὸ τὶς ἀνακοινώσεις ποὺ ἔχει κάνει κατὰ καιροὺς, προκύπτει ὅτι οἱ χῶρες τῆς δικτατορίας στὴν Λατινικὴ Ἀμερική, παραβιάζουν συστηματικά, καὶ κατὰ τρόπον κτηνώδη, τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα.

Ἀλλὰ γιὰ τὸ λαὸ τῶν Μαύρων στὴ Ροδεσία καὶ στὴν Νοτιοαφρικανικὴ Ἕνωση, αὐτὴ ἡ ἐπιμονὴ σὲ ἀνθρώπινα δικαιώματα ἀπὸ τὴ Δύση δὲν ἔχει κομμιὰ ἔννοια. Οἱ πληθυσμοὶ αὐτοὶ καταδυναστεύονται ἀπὸ λευκοὺς γίνονται ἀντικείμενο ἐκμεταλλεύσεως καὶ θέλουν τὴν ἐλευθερία τους καὶ τὴν ἀνεξαρτησία τους. Αὐτὰ δὲν εἶναι τὰ πιὸ εὐγενικὰ καὶ τὰ πιὸ ἀνθρώπινα δικαιώματα: Τί ἔχει νὰ τοὺς διδάξη ἡ Δύση, ἀφοῦ οἱ λαοὶ αὐτοὶ ὑπέφεραν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ὑποφέρουν ἐξ αἰτίας τῆς Δύσεως καὶ τῶν λευκῶν;

Ὅλες σχεδὸν οἱ χῶρες τῆς Ἀφρικῆς καὶ οἱ περισσότερες τῆς Ἀσίας ἔχουν μονοκομματικὰ καθεστῶτα. Δὲν μποροῦσε νὰ γίνη διαφορετικὰ σ' αὐτὴ τὴ φάση. Τὴν ἐξουσία τὴν πῆραν στὰ χέρια τους οἱ ἡγέτες ἐθνικῶν μετώπων ἀπελευθερώσεως, ποὺ ἀγωνίσθηκαν γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς πατρίδας τους. Ἐπέβαλαν τὴν δική τους ἐξουσία. Στὶς χῶρες αὐτές, ὅπου ἐμανισθῆ ἀντιπολίτευση κατηγορεῖται ὅτι ἐπιδιώκει τὴν ἀνατροπὴ τοῦ καθεστῶτος καὶ στὶς περισσότερες περιπτώσεις ὅτι εἶναι ὄργανο ξένων συμφερόντων. Ἔτσι οἱ ἀντίπαλοι τοῦ καθεστῶτος σὲ μία σειρὰ ἀπὸ χῶρες, ὅπως ἡ Γκάνα, ἡ Ζάμπια, τὸ Μπενίν, ἡ Τυνησία, ἡ Μοζαμβίκη, ἡ Γουϊνέα, τὸ Μαρόκο, ἡ Ἀλγερία, ἡ Σιέρα Λεόνε, οἱ ἀντίπαλοι τῶν κυβερνώντων συλλαμβάνονται καὶ καταδικάζονται γιὰ τὶς πράξεις τους. Ἂν ὀργανώσουν πραξικόπημα καὶ ἀνατρέψουν τὸ καθεστώς, τότε ἐπέρχεται ἡ μεταβολή, δηλαδὴ μιὰ νέα δικτατορία. Διαφορετικὰ θὰ πληρώσουν μὲ τὴν ζωή τους τὴν ἀντιπολίτευσή τους.

Ἡ ἐπιμονὴ τοῦ προέδρου Κάρτερ γιὰ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα ἔχει βεβαίως ἔννοια. Ὅταν ὅμως ἐμφανίζεται στὴν Γενεύη στὴν διάσκεψη τῆς ἐπιτροπῆς ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τοῦ ΟΗΕ, ὁ Ἀμερικανὸς ἀντιπρόσωπος κ. Ταῦζὸν καὶ ζητεῖ συγγνώμη, διότι ἡ χώρα του παρανέβη στὴ Χιλὴ καὶ συντέλεσε στὴν ἀνατροπὴ τῆς δημοκρατίας καὶ στὴν ἐπιβολὴ τοῦ καθεστῶτος τοῦ Πινοσέτ, τότε, τί θὰ μποροῦσαν νὰ ποῦν οἱ λαοὶ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς;

Ἀλλά, μήπως, δὲν ἔγινε κάτι παρόμοιο μὲ τὴν ὑποστήριξη πρὸς τὰ ὀλιγαρχικὰ καθεστῶτα τῆς Νικαράγουας, τῆς Οὐρουγουάης, τῆς Παραγουάης, τῆς Ἀϊτῆς καὶ μὲ τὶς ὑπόλοιπες χῶρες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς ποὺ ἔχουν δικτατορικὸ καθεστώς; Ἀκόμη, καὶ στὴν βιομηχανοποιημένη Βραζιλία, ὅπου θὰ μποροῦσε νὰ ὑπῆρχε ἕνα κοινοβουλευτικὸ καθεστώς, μόνο τὸ μάστιγιο τῆς δικτατορίας ἐξουσιάζει τὰ πάντα καὶ δὲν ἐπιτρέπει στὸ λαὸ καὶ τὰ κόμματα νὰ ἐκφρασθοῦν.

Σὲ μία ἀνασκόπιση ποὺ ἐπιχειρεῖ ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιολόγος κ. Γκουέρτζμαν ἀναφέρει ὅτι, μὲ ἐξαίρεση τὴν Ἰνδία καὶ τὴν Ἰαπωνία, δὲν ὑπάρχουν στὶς περισσότερες ἀσιατικὲς χῶρες ἀντιπολιτευόμενες πολιτικὲς δυνάμεις. Στὶς Φιλιππίνες, στὴν Ἰνδονησία, στὴ Νότιο Κορέα ἰσχύει μόνιμα ὁ στρατιωτικὸς νόμος. Στὴ βόρειο Κορέα τὸ μονοκομματικὸ κράτος δὲν ἐπιτρέπει καμμιὰ δεύτερη γνώμη, οὔτε πολὺ περισσότερο, καμμιὰ ἀντιπολίτευση. Συμπερασματικὰ μπορεῖ νὰ λεχθῆ ὅτι τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται στὶς περισσότερες χῶρες τοῦ κόσμου

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 7ην ΣΕΛΙΔΑ

Κρίνουν τὸ "Σύστημα" δύο πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ

Γ. ΜΑΥΡΟΣ: "Μονοκομματικὴ ἡ δομή του"

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: "Δὲν ἔχουμε τώρα περισσότερη δημοκρατία ἀπὸ ὅση εἴχαμε πρὶν ἀπὸ τὴ δικτατορία"

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΠΙ-ΜΠΙ-ΣΙ

ΛΟΝΔΙΝΟ. Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς θλιβερῆς ἐπετείου τῆς 21ης Ἀπριλίου ἡ τηλεόραση τοῦ Μπί—Μπί—Σί μετέδωσε εἰδικὸ πρόγραμμα ποὺ περιλάμβανε καὶ ἀποσπάσματα συνεντεύξεων μὲ Ἕλληνες πολιτικοὺς στὰ ἀγγλικά. Οἱ ἐρωτήσεις ἦταν γενικώτερες καὶ κάλυψαν τὰ σημερινὰ ἑλληνικὰ προβλήματα.

Στὸν ἀρχηγὸ τῆς ΕΔΗΚ κ. Γ. Μαῦρο, ὑπεβλήθη μεταξὺ ἄλλων καὶ ἡ ἐρώτηση «ποιὲς εἶναι οἱ κυριώτερες ἐπιφυλάξεις σας γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο κυβερνᾶται σήμερα ἡ χώρα;» Ὁ κ. Μαῦρος ἀπήντησε:

Τὶς ἐπιφυλάξεις μου τὶς ἔχω δηλώσει δημόσια πολλὲς φορές. Δηλαδὴ ὅτι στὴν πραγματικότητα ἡ δομὴ τοῦ συστήματός μας εἶναι ἡ δομὴ ἑνὸς μονοκομματικοῦ συστήματος. Ἡ τραγωδία τῆς χώρας αὐτῆς εἶναι ὅτι ἡ σημερινὴ πλειοψηφία, ὅτι ἡ κυβέρνηση δὲν μπορεῖ νὰ συνεργασθεῖ μὲ τὴν ἰδέα ὅτι μιὰ μέρα θὰ μποροῦσε νὰ περάσει κ' αὐτὴ στὴν ἀντιπολίτευση. Θέλουν νὰ ἔχουν στὰ χέρια πάντοτε τὴν ἐξουσία καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἡ πρακτικὴ ποὺ ἀκολουθοῦν εἶναι ὁ ἔλεγχος τῶν μέσων ἐνημερώσεως σὰν κομματικὸ μέσον γιὰ τὴν ἐξόντωση τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἐπὶ πλέον ἔγιναν συνεχεῖς ἀλλαγὲς στὸν ἐκλογικὸ νόμο πρὶν ἀπὸ τὶς ἐκλογές, σὰν ὅπλο κατὰ τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Αὐτὸ τὸ ἴδιο κάνουν καὶ τώρα.

Στὸν πρόεδρο τοῦ ΠΑΣΟΚ., κ. Παπανδρέου, ὑπεβλήθη καὶ ἡ ἐρώτηση: «Πόσο δημοκρατικὴ εἶναι ἡ Ἑλλάδα σήμερα; Ἂν λόγου χάρη ἡ κεντροαριστερὰ καὶ ἡ ἀριστερὰ κέρδιζαν τὶς ἐκλογές, νομίζετε πὼς θὰ μποροῦσαν νὰ ἀναλάβουν τὴν ἐξουσία;».

Ὁ κ. Παπανδρέου, ἔδωσε τὴν ἀκόλουθη ἀπάντηση:

«Ἡ Ἑλλάδα σήμερα δὲν εἶναι κατὰ κανένα τρόπο πιὸ δημοκρατικὴ ἀπ' ὅ,τι ἦταν πρὶν τὴν δικτατορία. Στὴν σημερινὴ περίπτωση ἔχουμε ἕνα πολὺ αὐτορχικὸ Σύνταγμα ποὺ εἶναι κατὰ τὴν γνώμη μας τυπικὰ δημοκρατικό. Οἱ διάφοροι νόμοι ποὺ τὸ ἐφάρμοσαν σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν τοπικὴ αὐτοδιοίκηση, σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ὅλοι αὐτοὶ οἱ νόμοι δείχνουν πραγματικὰ πὼς εἴμαστε δημοκρατία μόνο στὸ ὄνομα. Ἐπὶ πλέον τὰ ἄτομα ποὺ συνεργάστηκαν μὲ τὴν χούντα βρίσκονται οὐσιαστικὰ παντοῦ στὸν κρατικὸ μηχανισμὸ καὶ κυριαρχοῦν στὴν ἑλληνικὴ σκηνή. Ἀλλαγὴ δὲν ἔγινε.

Ἂν κερδίζαμε τὶς ἐκλογές, νομίζω πὼς οἱ πιθανότητες νὰ γίνουμε δεκτοὶ ἀπ' τὶς ἔνοπλες δυνάμεις εἶναι ἀρκετὰ καλές. Καὶ ὁ λόγος γι' αὐτὸ πὼς οἱ ἔνοπλες δυνάμεις τῆς Ἑλλάδος ἔχουν πικρὴ πεῖρα τῆς ἐπάχρονης δικτατορίας, στὴ διάρκεια τῆς ὁποίας κυριολεκτικὰ χρησιμοποιήθηκαν ἀπὸ τὶς ΗΠΑ γιὰ σκοποὺς ἐνάντιους στὰ συμφέροντα τῆς χώρας. Μὲ τὴν παρουσία τῆς Κύπρου μὲ τὶς ἐξελίξεις στὸ Αἰγαῖο πιστεύω πὼς οἱ ἔνοπλες δυνάμεις τῆς Ἑλλάδας ἀναγνωρίζουν πιὸ καθαρὰ τὸν ρόλο τους, καὶ τὴν κύρια ἀποστολή τους, ποὺ εἶναι ἡ ἄμυνα τῆς χώρας».

Μποϋκοτάρουν τὰ ταξὶ οἱ Μοσχοβῖτες

ΜΟΣΧΑ. Ἐξωργισμένοι ἐκ τῶν ἀποτόμων αὐξήσεων τῶν κομίστρων, οἱ Μοσχοβῖται προβαίνουν εἰς τὸ πρῶτον «μποϋκοτάζ καταναλωτῶν» τῆς Σοβιετικῆς πρωτευούσης, ἀποφεύγοντες νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ ταξί.

Οἱ ὁδηγοὶ τῶν ταξί, τοὺς ὁποίους, ἄλλοτε, οἱ πελάται ἔπρεπε νὰ παρακαλέσουν καὶ νὰ τοὺς προσφέρουν φιλοδώρημο διὰ νὰ τοὺς μεταφέρουν, σχηματίζουν τώρα «οὐρὰν» εἰς τοὺς χώρους σταθμεύσεως, ἀναμένοντες τοὺς πελάτας.

—Εὑρίσκομαι ἐδῶ ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ὥραν, χωρὶς οὐδεὶς πελάτης νὰ ἐπιβασθῆ τοῦ ταξί μου», λέγει ἀναστενάζων εἷς «ταξιτζῆς». Τὰ κόμιστρα ἀκρίβηναν καὶ οὐδεὶς χρησιμοποιεῖ πλέον «ταξί».

Τὸ κρατικὸν μονοπώλιον ταξὶ ηὔξησε τὰ κόμιστρα ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς. Παρ' ὅλον ὅτι ὁ πληθωρισμὸς Δυτικοῦ τύπου θεωρεῖται ὡς κάτι τὸ ἀδιανόητον διὰ τὸν Σοβιετικὸν Σοσιαλισμόν, αἱ ἀρχαὶ ἀνεκοίνωσαν, ὅτι ἡ αὔξησις τῶν κομίστρων ἦτο δικαιολογημένη, διότι ἡ ἐξυπηρέτησις διὰ «ταξὶ» ἔχει βελτιωθῆ.

Τώρα, τὸ κόμιστρον στοιχίζει περὶ τὰ 26 Ἀμερικανικὰ σέντς (7,5 δραχμ.) τὸ χιλιόμετρον, ἤτοι τὸ διπλάσιον ἀπὸ ὅσον ἐστοίχιζε πρὸ τῆς ἀνατιμήσεως. Ἀναλόγως ἔχουν αὐξηθῆ καὶ ἡ «σημαία» καὶ ἡ τιμὴ τῆς ὥρας ἀναμονῆς.

ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Ὁ Τύπος δὲν ἐδημοσίευσε παράπονα τοῦ κοινοῦ διὰ τὴν αὔξησιν τῶν κομίστρων, τὸ δὲ «μποϋκοτάζ» τῶν καταναλωτῶν δὲν εἶναι ὠργανωμένον.

—Πάντοτε ἔπαιρνα ταξὶ διὰ νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς συγγενεῖς μου, οἱ ὁποῖοι διαμένουν εἰς τὴν ἄλλην ἄκρην τῆς πόλεως», λέγει εἷς Μοσχοβίτης. «Τώρα, ὅμως, δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ πληρώνω τόσον πολλὰ κόμιστρα. Πσίρνω τὸν ὑπόγειον».

Αἱ τιμαὶ τοῦ ὑπογείου σιδηροδρόμου, ὡς καὶ τῶν λεωφορείων καὶ τῶν «τρόλλεϋ» ἔχουν παραμείνει ἀμετάβλητοι.

Ἐκπρόσωποι τοῦ μονοπωλίου ταξὶ τῆς Μόσχας ἀρνοῦνται νὰ συζητήσουν τὰ ἀποτελέσματα τῆς αὐξήσεως, λέγοντες ὅτι δὲν ἔχουν τὸν χρόνον.

—Δὲν ἐζήτησαν οἱ ὁδηγοὶ τὰς αὐξήσεις» λέγει εἷς «ταξιτζῆς». Ἡμεῖς, κρατοῦμε τὸ ἓν τρίτον τῶν εἰσπράξεων, ἔχομε δὲ ἕνα μίνιμουμ μισθόν, ἐκ τοῦ μονοπωλίου, 180 ρουβλίων (8.000 δραχμῶν) μηνιαίως. Τώρα ὅλοι αὐτοὶ ποὺ ἐκέρδιζαν 200 ἢ 220 ρούβλια μηνιαίως, δὲν θὰ κερδίζουν πλέον τῶν 180. Τώρα, ἀρχίζει νὰ ἀνησυχῆ καὶ ἡ διοίκησις τοῦ μονοπωλίου. Διότι δὲν θὰ ἐξευρίσκη ὁδηγοὺς ταξί. Οἱ ὁδηγοὶ θὰ προτιμοῦν νὰ ἐργάζωντα εἰς φορτηγά, ὅπου θὰ κερδίζουν πολλὰ χρήματα.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Ἑλληνικὰ κρασιὰ-ποτά»

Χρήσιμος ὁδηγός

Κυκλοφόρησε αὐτὲς τὶς μέρες καὶ διανέμεται δωρεὰν ὁ